

Zahteve za projektante

Zahteve in pravila Uredbe o zelenem javnem naročanju (Priloga 7)

mag. Miha Tomšič, univ.dipl.inž.grad.
Center za bivalno okolje, gradbeno fiziko in energijo

Seminar o energetske učinkovitosti v javnem naročanju
Organizator: MPJU RS; Ljubljana, 20. in 21.2.2013

Uvodni razmislek oz. načelni vprašanji:

Kakšna je **vloga projektanta kot ponudnika** pri zelenem javnem naročanju?

Čigava **naloga** je težja: naročnikova ali projektantova (ponudnikova)?

O čem mora razmisliti projektant:

- ali sam po sebi ustreza zahtevam naročnika (sposobnost ponudnika)
- ali zna ponuditi zahtevano (tehnične specifikacije, merila za izbor)
- ali zna udejanjiti svojo ponudbo (izpolnjevanje pogodbenih določil)

„Zelene“ posebnosti!

Priloga 7 Uredbe o ZeJN prinaša dve vrsti temeljnih okoljskih zahtev za stavbe:

- za projektiranje (7.1)
- za gradnjo, vzdrževanje ... (7.2)

(7.1): Od „projektiranja“ k „zelenemu projektiranju“

- okoljska komponenta
- specifična usposobljenost
- interdisciplinarnost projektne skupine
- dodatna znanja
- dodatni viri informacij

Zeleno naročanje?

Predmet naročila:

Št.	PREDMET	KOLIČINA IN MERA
1	Šola; 1500 m ²	1 kom

„Naročnik bo najugodnejšega ponudnika izbral na osnovi naslednjih meril:”

Št.	MERILO	DELEŽ
1	najnižja cena	100%

Točka 7.1, Temeljne okoljske zahteve za fazo projektiranje, obsega pet sklopov:

- 7.1.1 Predmet javnega naročila
- 7.1.2 Pogoji za ugotavljanje sposobnosti
- 7.1.3 Tehnične specifikacije
- 7.1.4 Merila za izbor
- 7.1.5 Določila pogodbe o izvedbi naročila

Način dokazovanja skladnosti ponudbe z zahtevami naročnika:

- Razen pri dokazovanju sposobnosti (REFERENCE ali druga ustrezna DOKAZILA) projektant dokazuje izpolnjevanje zahtev z IZJAVO, da bo v projektni dokumentaciji zagotovil, da se izpolnijo zahteve.

Zahtevana izjava ni nepomemben formalizem – strokovna odgovornost in verodostojnost ter navezava na določila pogodbe o izvedbi naročila!

7.1.1 Predmet javnega naročila

Ključno:

- predmet JN so storitve, ki zagotavljajo manjše obremenjevanje okolja
- upoštevanje temeljnih okoljskih zahtev

Projektiranje z upoštevanjem načel trajnostne gradnje (IDZ, IP, PGD, PZI, PID; novogradnja, dozidava, nadzidava, rekonstrukcija).

- Projektant lahko na „zelene“ zahteve in zahteve nasploh, ki so opredeljene v razpisni dokumentaciji, odgovori korektno takrat, ko so te zahteve dovolj jasno in natančno izražene.
- Če je predmet javnega naročila (7.1.1) opisan zgolj pavšalno, dvoumno ali strokovno neprimerno, potem je lahko tak tudi vsebinski prispevek projektanta/ponudnika.
- Vloga projektanta/ponudnika je zelo pomembna že v času trajanja razpisa – vprašanja, pripombe, predlogi (dejansko: pomoč naročniku).

7.1.2 Pogoji za ugotavljanje sposobnosti

- Sestava projektne skupine ... **ZNANJE**:
 - URE in OVE,
 - učinkovita raba vode,
 - ravnanje z odpadki,
 - zagotavljanje zdravih bivanjskih in delovnih razmer ter
 - okoljske lastnosti gradbenih materialov in izdelkov

Način dokazovanja:

- REFERENCE vsaj enega strokovnjaka v projektni skupini:
že izdelan PGD ali PZI s preseganjem minimalnih zahtev v <določenih pravilnikih>

ALI

- ustrezno DOKAZILO, iz katerega izhaja, da projektna skupina ponudnika izpolnjuje zahteve.

Vprašanje:

Kako projektant ustrezno dokaže svojo sposobnost?

- Predpisana oblika oz. vsebina referenc?
- Seznam vrst dokazil, ki ustrezajo zahtevam?

7.1.3 Tehnične specifikacije

4 področja:

1. Rešitve glede URE in OVE, učinkovite rabe vode, ravnanja z odpadki, zagotavljanja zdravih bivalnih in delovnih razmer ter rabe okolju prijaznih gradbenih materialov in izdelkov (IDZ, IP, PGD, PZI, PID)
2. Delež lesa ali lesnih tvoriv (IDZ, IP, PGD, PZI, PID)
3. Emisije hlapnih organskih spojin (PZI)
4. Splakovanje stranišč (PZI)

Način dokazovanja je za vsa štiri področja tehničnih specifikacij enak: **izjava projektanta**.

Pri deležu lesa ali lesnih tvoriv dodatna zahteva za ponudbo za projektiranje PGD ali PZI: **tabela s prostornino in deleži vgrajenih materialov oz. proizvodov**.

Vprašanja:

- zlasti pri prvem področju – ali (naj) izjave vsebujejo podrobnejše opise (PGD in PZI)?
- ali, kdaj in kako se izjave preverijo (pogodbena klavzula?)?

7.1.4 Merila za izbor

2 merili; obe za fazi PGD in PZI:

- letna primarna raba energije v stavbi (načelo „manj je več“)
- obnovljive ali reciklirane surovine (načelo bonusa)

7.1.4 Merila za izbor

1. Merilo »nižja poraba energije«. Ponudba za projektiranje projekta za pridobitev gradbenega dovoljenja ali projekta za izvedbo, ki bo imela najmanjšo vrednost letne primarne rabe energije v stavbi (Q_{pmin}), se v okviru tega merila ovrednoti z največjim deležem (X_{max}). Ponudba z večjo vrednostjo letne primarne rabe energije v stavbi (Q_{pi}) se ovrednoti s sorazmerno nižjim deležem (X_i). Delež tega merila v razmerju do ostalih meril mora znašati najmanj 10 %. Delež določi naročnik v razpisni dokumentaciji.

$$X_i = (Q_{pmin} / Q_{pi}) * X_{max}$$

$$X_{max} \geq 0,15$$

Način dokazovanja:

Ponudnik mora k ponudbi priložiti izjavo, v kateri navede največjo vrednost letne primarne rabe energije v stavbi, za katero bo projektiral projekt za pridobitev gradbenega dovoljenja ali projekt za izvedbo.

0,10

Način dokazovanja: **izjava** projektanta.

Podlaga za izjavo:

- **RAČUN** rabe primarne energije
 - ? predpisana metodologija, prost izbor ali zgolj „inženirska ocena“
 - ? priloge k izjavi
- **RAČUN** deleža ustreznih gradbenih proizvodov
 - ? priloge k izjavi

Formalno gledano: edino „dodatno delo“ za projektanta pri pripravi ponudbe.

- Obseg in zahtevnost dela projektanta pri pripravi ponudbe sta odvisna od načina priprave razpisne dokumentacije (zgolj prepis priloge 7, podrobnejša razčlenitev njenih posameznih delov, dodatne zahteve ipd.).
- Ne glede na morebitne trenutne objektivne pomanjkljivosti ta priloga spodbuja pozitivne premike na področju projektiranja (kar pa je zelo odvisno tudi od naročnikov)
→ projektiranje z upoštevanjem načel trajnostne gradnje

- Postavljanje zelenih zahtev za projektiranje pomeni možnost pozitivne profilacije ponudnikov (konkurenčnost) in spodbudo za pridobivanje novih znanj kot tržne prednosti.
- Odmik od doslej praktično edinega upoštevanega načela najnižje cene pomeni možnost za projektante, da ponudijo visoko kakovostne storitve za primerno ceno.

- Za ohranjanje konkurenčnosti so (in bodo z načrtovano nadgradnjo uredbe še bolj) potrebna nova ali razširjena znanja.
- Primer:

Pri ponudbi za projektiranje PGD in PZI faze so pomembna znanja o okoljskih lastnostih materialov oz. gradbenih proizvodov ter znakov za okolje.

Orodja, ki so na voljo in v pomoč naročnikom, so koristen vir informacij **tudi za projektante**: vodniki, računska orodja, primeri dobre prakse, ipd.

<http://ec.europa.eu/environment/gpp/>

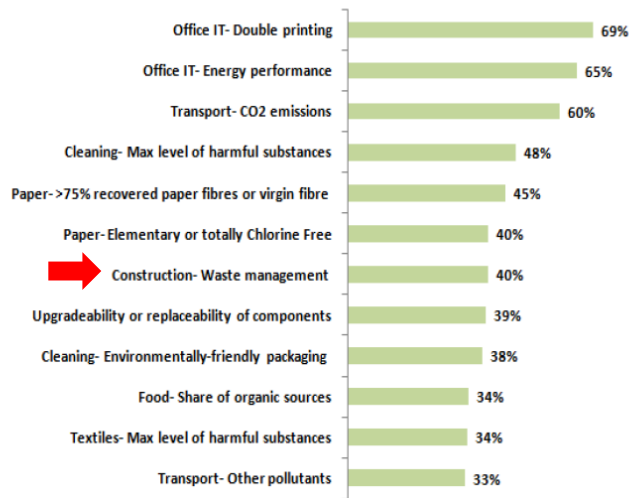

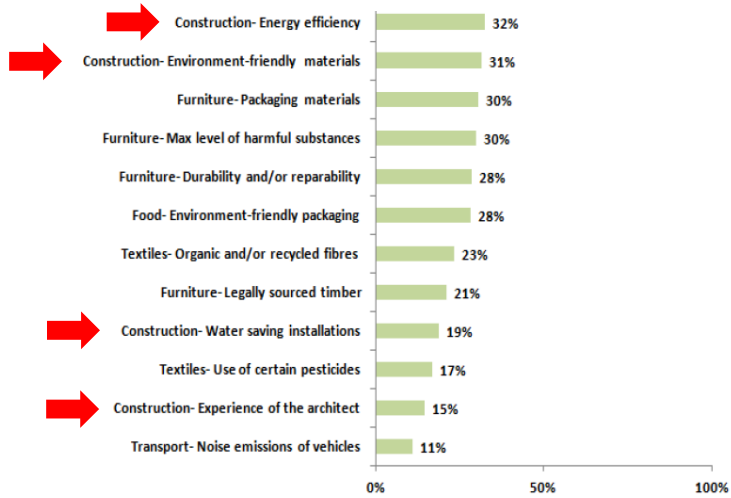
<http://www.buy-smart.info>

Analiza uvajanja ZeJN v EU, Centre for European Policy Studies & College of Europe, 2011

FIGURE G— UPTAKE OF INDIVIDUAL EU CORE GPP CRITERIA FOR 9 PRODUCT GROUPS*

*No data available on EU core GPP criteria for Gardening Products and Services.

Hvala za pozornost.

miha.tomsic@gi-zrmk.si